

Slavkovským lesem po stopách zaniklých obcí

Celodenní okružní výlet po poměrně náročné trase v členitém terénu v zapomenutém koutu Karlovarského kraje

Start a cíl:
Pro nástup na trasu můžeme zvolit více míst – Březová, Kynšperk n. Ohří, Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Kladská i jinde
Délka okruhu:
40 km + příjezdová cesta
Náročnost:
vyšší (nastoupáme asi 1200 m)
Vhodné kolo:
trekova kola, (trasa převážně po asfaltových cestách)

Cyklovýlety ve Slavkovském lese jsou vždy náročné na stoupání a sjezdy. Vedou většinou mimo civilizaci, v kraji takřka bez mobilního signálu a možnosti občerstvení. Proto je třeba se na dnešní výlet připravit důkladněji než obvykle.

Trasa tvoří okruh po zaniklých obcích v západní části Slavkovského lesa. Na okružní trasu se můžeme dostat z několika míst, nejlépe z Březové, z Lázní Kynžvartu nebo z Kladské.

MAS Sokolovsko připravuje novou síť cyklotras po zaniklých obcích. Už nyní tak najdeme na místech zaniklých obcí informační panely. Ty jsou oboustranné a ze zadu vždy najdeme mapu s místem, kde se právě nacházíme. Tak snad se neztratíme. Kdo používá GPS navigaci, může si z uvedeného odkazu na mapu stáhnout linii trasy a nahrát si ji do svého přístroje. Navrhované trasy a další informace o

Putování Slavkovským lesem je výlet zapomenutou pustinou.

Foto: Radka Žáková

zaniklých obcích najdeme na stránkách města – www.mu-brezova.cz/zanikleobce/

Slavkovský les byl vojenským újezdem

Hned po válce si armáda vytipovala Slavkovský les (dříve Císařský) jako příhodné místo pro soustředění a výcvik. Bylo odtud blízko do Bavorska i do Saska, což bylo výhodou v případě dalšího možného válečného konfliktu. Ale odpor okolních lázeňských měst a uranových dolů, které zde těžily strategickou surovinu způsobil, že se armáda v roce

1954 přemístila do Doupovských hor. Mezitím ale stačila vysídlené obce ve Slavkovském lese zcela zlikvidovat, protože je využila jako dělostřelecké cíle při výcviku. Centrem toho regionu bylo město Čistá, ze kterého se nezachovalo jediné stavení. V celé oblasti pak zanikly na desítky obcí.

Kostelní Bříza je vhodným místem pro start i cíl

Trasu budeme projíždět proti směru hodinových ručiček a začneme v Kostelní Bříze nedaleko Březové na okrese Sokolov. Obec se nachází na okraji Slavkovského lesa a to ji asi zachránilo od jejího úplného zničení. V jejím centru stojí pozdně barokní kostel sv. Petra a Pavla s historickými náhrobky vsazenými do zdiva uvnitř kostela a věže. Mezi válkami žilo v obci na 500 obyvatel, byl zde zámek (jeho ruiny najdeme v dolní části návsi) i s parkem. Park byl v posledních letech revitalizován. Bývalo zde několik hostinců, pivovar, pekárna, pošta a četnická stanice. Zajímavý je hrázdný dům pod kostelem, kde je dnes restaurace.

Z Krásné Břízy vyrazíme po silnici ve směru na Arnoltov, po pravé straně máme výhled do zámekého parku a po 400 m odbočíme vlevo po červené turistické značce. Dál se držíme lesní silničky a u oplocené obory najdeme první informační panel o malé obci Týmov. Vlastně to bývala jen osada s desítkou domů náležící ke Krásné Lípě.

Kolem obory projíždíme do nedaleké Studánky. Obora Studánka vznikla v polovině minulého století na ploše 400 hektarů pro muflony a daně. Ve Studánce žilo kolem 300 obyvatel, byla zde škola a lesní úřad. Na rozcestí najdeme zapomenutý válečný pomník.

Před námi je táhlé stoupání na Lazy – přitom se držíme cyklotrasy 2136. Po cestě budeme míjet odbočku do bývalé farní obce Smrkovec, Dolní a Horní Žitnou. Všechny obce již zanikly a jen v Horní Žitné zůstal válečný pomník. Na vršku, na křižovatce u Horních Lazů odbočíme vlevo do vsi. V Horních Lazech zůstalo několik stavení, které slouží už jen k rekreaci. Horní Lazy byla hornická obec, v okolí se těžil grafit. V obci trasa 2136 odbočuje vpravo, ale my trasu opustíme a vydáme se silnicí vlevo. Na konci Lazů uvidíme panel s informacemi o chráněném buku. Ten patří mezi nejkrásnější stromy ve Slavkovském lese a v roce 2003 byl na 2. místě v národní soutěži Strom roku. Najdeme ho vle-

vo, od silnice asi 100 metrů ve stráni. Pak pokračujeme silnicí, a sjíždíme údolím Velké Libavy. Asi po 2 kilometrech si všimneme vpravo od cesty bílé kapličky, která je poslední vzpomínkou na obec Dolní Lazy.

Po chvilce přijíždíme k přehradě Rovná. Byla určena na pitnou vodu pro rozvíjející se obec Rovná. Po dokončení stavby v roce 1962 se ale zjistilo, že je zde voda radioaktivní a není vhodná pro pití. A tak přehrada zůstala nevyužitá až do dnešních dnů. Ve stráni nad přehradou se zachoval starý židovský hřbitov a pod vodou přehrady zůstala údajně celá židovská čtvrť a synagoga. V obci býval také zámek ze 16. století s rozsáhlým parkem.

Rovná se měla stát vzorovou socialistickou obcí

Za Krásnou Lípou v chatové osadě Bystřina odbočíme vpravo a opět stoupáme až do obce Rovná.

Dnešní Rovná byla vystavěná v 60. letech minulého století nad původní obcí, která byla po odsunu německých obyvatel a po vzniku vojenského prostoru zničena a obec zanikla. Nová Rovná vznikla na příkaz komunistické strany a vlády jako vzor socialistické vesnice. Od roku 1969 se Rovná osamostatnila a byl tu zřízen místní národní výbor. Experiment s panelákovou vsí se ale moc nevydařil a po pár letech se začala obec znovu vytlidňovat. Ještě dnes někde-

Užitečné rady:

Občerstvení na trase:
Pouze v Kostelní Bříze
Koupání ani cyklostervisy: na trase nejsou
Vlakové zastávky: na trase nejsou, nejbližší zastávky: Dasnice, Kynšperk, Dolní Žandov, Lázně Kynžvart
Odkazy na další informace:
<http://www.kr-karlovarsky.cz/Cyklo>
www.mu-brezova.cz/zanikleobce/

rá místa Rovné vyhlíží stejné jak před třiceti lety. Jako by se tu čas zastavil.

Nad Rovnou zůstalo nevyužitě zemědělské letiště a ještě dál v zatáčce narazíme na další panel popisující historii vsi Vranov. Původně to byla slovanská ves (Wran) a jedna z nejstarších osad z celého regionu. Až do 50. let tu stával památný kostel sv. Jakuba Většího z 1. poloviny 13. století.

Sjedeme do údolí na hlavní silnici, odbočíme doleva a po necelých 2 kilometrech znovu odbočíme vlevo. Pro změnu budeme zase stoupat na Lobzy, kde stojí několik, již poválečných stavení. Za obcí přejedeme vrcholek a na dalším rozcestí se můžeme seznámit s historií osad Paseka a Novina.

Opět sjíždíme dolů, nyní ve směru na Březovou, a záhy odbočíme vlevo a zase stoupáme vzhůru až do Kamenice. Je

to pěkně udržovaná rekreační osada. Když přijedeme na dolní rozcestí, vydáme se vpravo až k panelu o kapličky sv. Maří Magdalény. Dřevěným ohradníkem je vyznačena cesta ke kapli a na vyhlídku, odkud je parádní výhled do Sokolovské pánve a na jezero Medard, které vzniklo v místě vytěženého povrchového dolu. V okolí Kamenice se kdysi těžilo stříbro a pracovalo tu několik mlýnů. Na vrchu zvaném V Kamenitě měl hrabě Nostic postavenou chatu pro lovce, ale později ji údajně využívala místní lehká děvčata k radovánkám s pocestnými.

Hned za vsí odbočíme vpravo na lesní silničku, která nás zavede zpět do Kostelní Břízy. A tím se naše okružní putování uzavřelo. V restauraci U Bílého koníka se můžeme ještě občerstvit před návratem do civilizace.

Rovná – obec, kde se zastavil čas.

Foto: Miroslav Land

Informační panely nás provázejí po celou cestu.

Foto: Miroslav Land

Hrázděnka s restaurací v Kostelní Bříze.

Foto: Miroslav Land

Kamenická kaple sv. Maří Magdaleny.

Foto: Miroslav Land

Kamenice – cesta na vyhlídku.

Foto: Miroslav Land

Příští pátek:
Blovisko ze sedla kola

Trasu připravil **Miroslav Land**, krajský značkař cyklotras Klubu českých turistů v Karlovarském kraji

a správce karlovarského cykloportálu www.kr-karlovarsky.cz/cyklo

Seriál cyklovýletů po Plzeňském a Karlovarském kraji vzniká ve spolupráci s regionálním informačním portálem pro cyklisty plzenskonakole.cz

plzenskonakole.cz

Podrobné vedení linie trasy na mapě najdete na: <http://www.cykloserver.cz/f/b5a0131993/>